

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Pojištění odpovědnosti

Je možné, aby si Vaše společnost pojistila odpovědnost osob za jejich jednání ve statutárních a kontrolních orgánech společnosti učiněné jménem společnosti?

Obecně o odpovědnosti

Členové představenstva a dozorčí rady akciové společnosti, stejně jako jednatele a členové dozorčí rady společnosti s ručením omezeným, jsou z hlediska právní úpravy vystaveni větší odpovědnosti, než jakou by měli v případě, že by se jejich vztah ke společnosti řídil platnými pracovněprávními předpisy. Společnost může uplatnit vůči členům výše zmíněných orgánů právo na náhradu škody, které není omezeno částkou čtyřapůlnásobku průměrného měsíčního výdělku těchto osob (tj. maximální výší stanovenou zákoníkem práce pro náhradu škody). Výše uplatněného nároku na náhradu škody může být omezena pouze výší škody. Odpovědné osoby orgánů společnosti odpovídají celým svým majetkem za škodu, kterou společnosti způsobí porušením svých zákonných nebo smluvně převzatých povinností. Smlouva mezi společností a členem jejího orgánu nebo ustanovení stanov vylučující nebo omezující odpovědnost člena orgánu za škodu je ze zákona neplatná.

V případě, kdy by odpovědné osoby orgánu společnosti porušily nebo nesplnily své povinnosti, tak vzhledem k jejich neomezené odpovědnosti by finanční důsledky případné soudní žaloby mohly být nedozírné. Pro tyto případy je možné, aby si společnost pojistila odpovědnost členů svých orgánů. Toto pojištění může pomoci společnosti hradit náklady, ke kterým dojde v souvislosti s právním zastoupením a nepochybně může zmírnit ztráty společnosti, které mohou v návaznosti na žalobu vzniknout.

Možnosti a rozsah pojištění

Ve světě se toto pojištění nazývá "D&O", což je anglická zkratka pro "Directors and Officers Liability" ("Odpovědnost ředitelů a funkcionářů"). Toto pojištění je určeno pro společnosti, nikoliv pro fyzické osoby. Společnost zde vystupuje jako pojistník, který uzavírá pojistnou smlouvu a platí pojistné a který pojišťuje členy orgánů společnosti. Ačkoliv se tedy D&O pojištění obecně vztahuje pouze na členy orgánů společnosti, umožňuje řada pojistitelů zahrnout výslovným ustanovením v pojistné smlouvě do pojistné ochrany též ostatní vedoucí pracovníky, jako jsou například prokuristé nebo jiní vedoucí pracovníci. Pojištěnou osobou se automaticky stává každý nový člen orgánu společnosti, pokud k jeho zvolení nebo jmenování došlo v průběhu pojistné doby. Smyslem pojištění není chránit společnost proti nárokům na náhradu škody, které jsou proti ní vzneseny, ale proti škodám způsobeným jí samotné jednáním jejích orgánů.

Společnost může při vzniku škody vystupovat jako strana poškozená a nároková, nebo pouze jako strana nároková – v případě, kdy je poškozeným věřitel či akcionář. Nárok vznáší zpravidla prostřednictvím statutárního orgánu nebo dozorčí rady podle toho, kterému orgánu je odpovědnost za škodu přičítána. Jedná-li se o škodu způsobenou členem představenstva či jednatelem, zastupuje společnost v řízení před soudy a jinými orgány určený člen dozorčí rady akciové společnosti, nebo kterýkoliv ze společníků společnosti s ručením omezeným.

Pojištění poskytuje pojistnou ochranu pro případy, kdy proti pojištěným osobám bude kýmkoliv, včetně vlastní společnosti, jejích akcionářů či věřitelů, vznesen nárok na náhradu škody, která jimi byla způsobena porušením jejich povinností při výkonu působnosti člena statutárního orgánu či dozorčí rady společnosti. Zpravidla se hradí přímá

finanční škoda a náklady nutné k právní ochraně před vzneseným nárokem na náhradu škody, a to do výše pojistné částky uvedené v pojistné smlouvě.

Tímto pojištěním je kryta škoda vzniklá následkem jakéhokoliv nedbalostního porušení povinností stanovených smlouvou nebo zákonem. Může k němu dojít jak konáním, tak opomenutím. Převážně se jedná o porušení zákonem stanovené obecné povinnosti vykonávat působnost člena orgánu společnosti s péčí řádného hospodáře, často ve spojení s porušením jiné, konkrétně stanovené povinnosti, jako je například nesprávné nebo neprůkazné vedení účetnictví, fúze či jiné kapitálové změny s negativním finančním či strukturním efektem, porušení povinnosti mlčenlivosti, porušení zákazu konkurence a další. Pojištěním nejsou kryty zejména škody vzniklé přímo ze sankcí uložených orgány státní správy v souladu s právními předpisy, v důsledku úmyslného porušení povinnosti pojištěnými osobami (podvod, zneužití pravomoci apod.), ze soudního sporu existujícího již před uzavřením pojištění apod.

Běžným předpokladem plnění pojistitele je, že jak k pojistné události, tedy vznesení nároku poškozeným, tak i k porušení povinnosti, které bylo příčinou škody, došlo během platnosti pojistné smlouvy. Každá škoda musí být oznámena pojišťovně písemně, a to co nejdříve poté, co se o ní pojištěný dozví.

Pojištění většinou kryje území celého světa s výjimkou Spojených států amerických a Kanady, které je možné připojistit výslovným ustanovením v pojistné smlouvě. Výše pojistného se odvíjí od výše limitů, velikosti společnosti, velikosti aktiv, výše tržeb, počtu dceřiných společností, historie společnosti apod. Jednotliví pojistitelé nabízejí určité možnosti připojištění.

Míra rizika, které dokáže společnost nést, však vždy závisí na subjektivním pocitu jejího řídicího orgánu, vztahu k plnění úkolů společnosti a jeho dřívějším zkušenostem.

Martin Vomáčka
[Advokátní kancelář HOLEC, ZUSKA & Partneri](#)

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Zjednodušení rozvodového řízení – aktuální právní úprava vs. změny, které zavádí rozvodová reforma](#)
- [Ochrana klimatu a výroba zboží v roce 2024: uhlíkové clo a změny v emisních povolenkách](#)
- [Poskytování informací zadavatelem v zadávacím řízení](#)
- [Zásady pro spolupráci obcí s developery a možnost dohody na změně územního plánu](#)
- [Jak mohou firmy těžit z EU Taxonomie? Příklady konkrétních příležitostí ve třech sektorech](#)
- [Změny v bezplatných emisních povolenkách: na koho dopadnou a jak se na ně připravit?](#)
- [Investice do společné věci v nesezdaném soužití](#)
- [K povinnosti zaměstnance vrátit zaměstnavateli rozdíl mezi stálou a dosaženou mzdou při uplatnění konta pracovní doby](#)
- [Holdingy a zneužití práva při výplatě podílu na zisku.](#)
- [Technická novela zákona o zadávání veřejných zakázek vejde v účinnost už 16. 7. 2023](#)